

ללא ברק

סקר שנערך לפני העימות הראה שרוב גדול בציבור האמריקאי העריך כי אובמה ינצח את רומני בגדול. ההערכות האלה התבססו על מעידות מביכות של רומני, על האכזבה ממנו בקרב מנהיגי הרפובליקנים ועל יתרון בסקרים שאובמה הצליח להשיג, בעיקר בכעשר מדינות המפתח שיכריעו את הבחירות. אבל ניצחונו של רומני היה פחות מפתיע מכפי שנוטים לחשוב. הקסם הרטורי של אובמה התפוגג. נאומיו והופעותיו נהיו יותר ויותר חיוורים ונטולי השראה. התפקוד שלו בעימות אחד על אחד אף פעם לא היה מבריק, וגם ייתכן שבמטה הבחירות שלו גברו הזחירות והיהירה על הזהירות והענוות.

העימות הראשון היה רווי בפרטים כלכליים וסטטיסטיים, ובקטעים רבים הצופים התקשו לעקוב אחרי הנתונים והטיעונים. מה שבעיקר נותר היה ההיבטים החזותיים והסגנוניים. רומני היה הרבה יותר דומיננטי, דינמי, חד ותוקפני, ונראה שהוא נהנה מהמעמד. לעומתו אובמה נראה כבוי, עייף, סובל ומתגונן והפנה את מבטו כלפי מטה, למנחה, כאילו מבקש ממנו סיוע. אובמה לא השתמש בטיעונים שהיו עשויים להביך את רומני, כמו התנהלותו כבעל חברה שפיטרה עובדים ועברה למיקור חוץ בחו"ל, שיעור מס ההכנסה הנמוך ששילם, חשבונות בנק והשקעות שהחזיק במדינות זרות ותיאורו את מצביעי אובמה כפרזיטים שחיים על חשבון המדינה. הוא העדיף להיראות ממלכתי ונשיאותי ותיכנן לתקוף את רעיונותיו ותוכניותיו של רומני ולא אותו אישית. האסטרטגיה הזו הייתה בעוכריו.

ניצחון בעימות טלוויזיוני אינו מתורגם בהכרח להצבעות בקלפי. בבחירות 2004 מועמד הדמוקרטים, הסנאטור ג'ון קרי, הביס בעימות הטלוויזיוני את הנשיא ג'ורג' בוש הבן, כמעט באותו אופן שבו רומני ניצח את אובמה – אבל בוש ניצח בבחירות. קרי גילם את רומני בחזרות שאובמה ערך לקראת העימות, ובדיעבד אולי לא עשה עבודה מספיק טובה.

עימותים טלוויזיוניים אינם מכריעים בחירות, אבל הבחירות השנה חורגות מהדפוס הידוע. נשיא לא יכול להיבחר לתקופת כהונה שנייה עם משבר כלכלי עמוק ושיעורי אבטלה של 8%. אבל עד עתה רומני לא הצליח לנצל את החולשות הללו. סביר להניח שניצחונו יעצור את הסחף שחל במעמדו, אבל עדיין לא ברור אם הוא יגרום לתפנית משמעותית ביחסי הכוחות.

הכותב הוא מומחה לארצות הברית וראש בית הספר לתקשורת באוניברסיטת בר-אילן

כבוי ועייף. אובמה בעימות